

Protokoll 9/2023

fört vid Socialnämndens sammanträde tisdagen den 26 september 2023 kl. 17:00-17:15, Medborgarplatsen 25, Stockholm

Ledamöter

Alexander Ojanne (S) Ordförande
Jan Jönsson (L) Vice ordförande
Annika Ödebrink (S)
Rashid Mohammed (V)
Hanna Egeltoft (V)
Magnus Runsten (MP)
Annika Elmlund (M)
Yvonne Fernell-Ingelström (M)
Gabriel Kroon (SD)
Tobias Gerdås (S) ersätter Carolina Sinisalo (S)
Eva Fagerhem (S) ersätter Jakob Brandt (S)
Oscar Andrén (M) ersätter Andrea Hedin (M)
Henrik Falk (C) ersätter Kristin Jacobsson (C)

Ersättare

Gun Risberg (S)
Felix König (MP)
Anne-Lie Elfven (L)
Jackie Nylander (V)

Övriga närvarande

Lina Blombergsson Avdelningschef
Lisa Cadenius Avdelningschef
Magnus Hillborg Nämndsekreterare
Anna Mattsson Avdelningschef
Mona Thorin Enhetschef
Veronica Wolgast Carstorp Förvaltningschef
Alaa Idris Borgarrådssekreterare
Lovisa Dahlström Borgarrådssekreterare

Justerare

Alexander Ojanne, Jan Jönsson

Datum för justering

2023-09-29

Paragraf

§§1-22

Sekreterare

Magnus Hillborg

**§ 1
Godkännande av dagordning****Beslut**

Den utsända dagordningen godkändes.

§ 2

Val av justerare och tid för justering

Beslut

Ordföranden Alexander Ojanne (S) och vice ordföranden Jan Jönsson (L) utsågs att justera dagens protokoll. Ordföranden meddelade att justering sker fredag den 29 september 2023.

§ 3 Förvaltningen informerar

Beslut

1. Nämnden tackar för informationen.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden genomför studiebesök på Intro Stockholm och Welcome house på Medborgarplatsen 25 och får information av Intro Stockholm, socialförvaltningen och Etableringscentrum, arbetsmarknadsförvaltningen.

- Rundvandring i Welcome house lokaler.
- Information om samhällsvägledning, jobbsökeri, socialtjänst, Intro Stockholm, Etableringscentrum, Intro Stockholms stödteam och Tillfälliga boenden, Care for Ukrainian refugees (gemensamt EU projekt Intro och Etableringscentrum).

§ 4 Nämndens frågor till förvaltningen

Beslut

Nämnden lägger informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Annika Elmlund (M) frågar hur desinformationskampanjen och hotbilden mot anställda ser ut inom socialtjänsten i stort.

Socialdirektör Veronica Wolgast Carstorp svarar att desinformationskampanjen framför allt varit riktat mot stadsdelsförvaltningarna i staden och inte så mycket mot socialförvaltningen. Avdelningschef Anna Mattsson informerar gällande hotbilden att förvaltningen gör mer riskbedömningar, genomför mer samtal och har ett närvarande ledarskap.

§ 5**Remiss av Motion om skärp kraven på inkomst för kommunala hyreslägenheter i utsatta områden**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/516
SOF 2023/217

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Sverigedemokraterna (SD) har skrivit en motion i vilken de föreslår att kommunfullmäktige ger de kommunala bostadsbolagen i uppdrag att ändra sin hyrespolicy så att maximalt 20 procent av hyreslägenheterna i områden som bedöms som risk-, utsatta eller särskilt utsatta områden får hyras ut till individer med försörjningsstöd som huvudsaklig inkomstkälla. Förvaltningen bedömer att förslaget om det infördes skulle försvåra uppfyllelsen av hemlöshetsprogrammets mål att antalet barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden ska minska samt riskera att medföra ökade kostnader för ekonomiskt bistånd till tillfälliga boendelösningar. Erfarenheter från Göteborgs stad visar heller inte på några positiva effekter som kunnat härledas till specifikt försörjningskrav.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/217-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Motion om skärp kraven på inkomst för kommunala hyreslägenheter i utsatta områden
- SOF 2023/217-1.1 Motion om skärp kraven på inkomst för kommunala hyreslägenheter i utsatta områden

§ 6**Remiss av Motion om att införa en obligatorisk bakgrundskontroll via belastningsregistret inför anställning inom omsorgen och äldreomsorgen**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/546

SOF 2023/225

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen avseende obligatorisk bakgrundskontroll via belastningsregistret inför anställning inom omsorgen och äldreomsorgen.

Sammanfattning av ärendet

Anette Hellström, moderaterna, har i en motion till kommunfullmäktige yrkat att staden ska verka för att det med stöd av lag införs krav på obligatorisk bakgrundskontroll via belastningsregistret inför anställning inom omsorg och äldreomsorg. Motionären föreslår även att staden inför en policy att utdrag från belastningsregistret ska utgöra en bedömningsgrund vid anställning inom omsorg och äldreomsorg i likhet med de bedömningar som görs vid anställningar som rör arbete med barn vid anställning.

Belastningsregisterkontroll i arbetslivet - behovet av utökat författningsstöd SOU 2019:19, föreslår en ny lag som ska verka understödande och i samverkan med den gällande. Lagen föreslås omfatta personal inom vård och omsorg som utför insatser åt skyddslösa och utsatta personer till exempel äldre personer samt personer med funktionsnedsättning. Som grund till förslaget ser man att personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning ofta har ett större skyddsbehov utifrån parametrar som utsatthet och maktförhållanden, och att det är jämförbart med det skyddsvärde som omfattar barn.

Att motverka brott mot brukare är ett arbete som kräver många olika åtgärder och tydliga rutiner och där obligatorisk bakgrundskontroll via belastningsregistret kan vara en väg att gå. Det är dock viktigt att få alla aspekter utredda. Förvaltningens hållning är att man bör invänta nationella direktiv i denna fråga.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), och Henrik Falk (C) och Gabriel Kroon (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Annika Elmlund m.fl. (M) yrkade

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anföra följande:

Brott mot äldre ökar i samhället i stort och i synnerhet i det egna hemmet. Oavsett var brotten mot äldre begås visar den sammanlagda situationen att otryggheten för både äldre och dess anhöriga ökar.

Äldre som är beviljade hemtjänst får ofta besök av flera olika personer i hemmet under samma dag. Om den äldre dessutom har hemsjukvård så blir antalet besök i hemmet ännu fler. Situationen blir av förklarliga skäl extra utsatt om den äldre är dement, har någon annan intellektuell funktionsnedsättning eller lever ensam. Som en konsekvens av detta vittnar äldre personer om att de i vissa fall inte upplever sig ha kontroll över vilka människor som kommer in i hemmet för att hjälpa och vårda.

Moderaterna har därför i en motion lämnat förslag som syftar till att stärka de äldre och minska utsattheten i deras hem. Förslagen tar sin utgångspunkt i att samma förfaringssätt som användas vid anställning som innefattar arbete med barn, att staden begär att få ta del av utdrag från polismyndighetens belastningsregister, också ska gälla vid anställning som gäller arbete med äldre.

För det första vill vi att Stockholms stad ska verka för att det med stöd av lag införs krav på obligatoriskt registerutdrag från belastningsregistret inför anställning inom omsorgen/äldreomsorgen på hemtjänst, servicehus samt på vård och omsorgsboende.

För det andra vill vi att Stockholms stad inför en policy vid rekrytering av personal till äldreomsorgen/omsorgen att ett utdrag från belastningsregistret ska utgöra en bedömningsgrund i likhet med de bedömningar som görs vid anställningar som rör arbete med barn.

Vi konstaterar att socialförvaltningen delar motionens problembeskrivning, att äldre personer är en utsatt grupp, och att utsattheten blir särskilt påtaglig om den äldre dessutom lider av en funktionsnedsättning eller lever ensam.

Socialförvaltningen vill dock inte uttala sig om de juridiska aspekterna i möjligheten att kräva utdrag ur belastningsregistret

när lagstöd inte finns. Förvaltningens hållning är att man bör invänta nationella direktiv i denna fråga innan förändringar genomförs i staden. Moderaterna delar inte den uppfattningen.

Vi anser i enlighet med motionen att staden ska verka för att det på nationell nivå införs direktiv för obligatoriskt registerutdrag från belastningsregistret inför anställning inom omsorgen/äldreomsorgen på hemtjänst, servicehus samt på vård och omsorgsboende. Men frånvaron av nationella direktiv får bli en ursäkt för att Stockholm inte ska agera på egen hand.

I väntan på eventuella nationella direktiv anser vi att Stockholms stad bör inför en egen policy som stipulerar att ett utdrag från belastningsregistret ska utgöra en bedömningsgrund vid rekrytering av personal till äldreomsorgen/omsorgen i likhet med de bedömningar som görs vid anställningar som rör arbete med barn. Detta är ett förfarande som redan används i andra kommuner, till exempel i Helsingborg, och som således är helt genomförbart redan nu om bara den politiska viljan finns.

Propositionsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Annika Elmlund m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Liberalerna anser att motionens förslag är lovvärt, som förvaltningens svar framhåller kräver det dock en förändring i nationell lagstiftning. Vi vill framhålla att bristande kontinuitet, med en hög andel olika personal hos den enskilde brukaren, också ökar riskerna för stöld. Tillfället gör tjuven, som talesättet säger. Det här är också en fråga som kan regleras nationellt, det vill säga hur många anställda som är hemma hos äldre.

Det är sedan länge känt att hemtjänsten har ett antal problem och utmaningar. Det handlar bland annat om brister i personalkontinuitet, kompetens och samordning. Av Barbro Westerholms (L) utredningsförslag om en fast omsorgskontakt i hemtjänsten framgick att i genomsnitt träffar omsorgstagare 16 olika hemtjänstpersonal under en tvåveckorsperiod. Det handlar i praktiken ofta om betydligt fler personer eftersom nattpersonal och

hemsjukvårdspersonal inte är inräknade. För de flesta äldre är det tryggare att få stöd av personal som de känner igen och med vilka en ömsesidig relation har byggts upp.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/225-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Motion om att införa en obligatorisk bakgrundskontroll via belastningsregistret inför anställning inom omsorgen och äldreomsorgen
- SOF 2023/225-1.1 Motion om att införa en obligatorisk bakgrundskontroll via belastningsregistret inför anställning inom omsorgen och äldreomsorgen

§ 7**Remiss av Promemorian - Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser (Ds 2023:17)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/800
SOF 2023/311

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen Stockholms Stad har fått i uppdrag att svara på regeringens promemoria Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser. I promemorian beskrivs att de kriminella nätverkens utbredning och det allt grövre skjutvapenvåldet påverkar allmänheten och bidrar till utbredda känslor av rädsla och otrygghet. I många av de områden som av Polismyndigheten klassificerats som antingen utsatta eller särskilt utsatta är de kriminella nätverken systemhotande eftersom de har stor påverkan på lokalbefolkningen, näringsidkare och samhällets institutioner.

Trots den stora uppmärksamhet som gängvåldet och dödsjutningarna fått och trots att alltmer resurser lagts på att stävja den negativa utvecklingen har trenden inte brutits. År 2022 dog 62 personer i skjutvapenvåld och polisen uppskattar att det idag finns ca 10 000 personer som på något sätt är involverade i ett kriminellt nätverk.

Utifrån den inverkan nätverken och skjutvapenvåldet har på människors trygghet, framförallt i utsatta områden men också på samhället i stort, lämnar promemorian förslag på en ny reglering om vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser. De rättsvårdande myndigheterna behöver ytterligare möjligheter att hantera det ökade antalet skjutningar och sprängningar och behöver i vissa fall kunna ingripa innan ett brott har begåtts. Ett vistelseförbud av det slag som promemorian föreslår är således inte en påföljd för ett begånget brott utan ska användas i förebyggande syfte avseende personer som bedöms främja våldsamma uppgörelser mellan kriminella grupperingar där skjutvapen eller sprängämnen kan komma att användas och som är ägnade att skada tryggheten hos allmänheten. Förbudet avser ett geografiskt avgränsat område under en bestämd tidsperiod, ska kunna kombineras med elektronisk övervakning och är straffsanktionerat vid överträdelse.

Syftet med lagen är främst att kyla ner lokala konflikter och minska

det impulsiva och plötsligt uppblussande våldet genom att de mest brottsaktiva individerna kan hållas borta från vissa utsatta platser. Polismyndigheten framhåller att vistelseförbud torde vara ett effektivt verktyg i områden där det råder en hög konfliktnivå till följd av rivalitet rörande narkotikaförsäljning eller i områden där gängkriminella personer vistas. Ett vistelseförbud bedöms däremot inte vara ett effektivt verktyg vad gäller de skjutningar som planeras och förbereds långt i förväg.

Förvaltningen är av uppfattningen att förslaget om vistelseförbud på många punkter är relevant och väl avvägt och att ett vistelseförbud kan komma att utgöra ett viktigt komplement i arbetet med att förhindra skjutningar och sprängningar kopplade till den kriminella miljön. Förvaltningen ställer sig dock tveksam till vissa delar av förslaget; bland annat synes den geografiska avgränsningen oklar och promemorian problematiserar inte i tillräcklig utsträckning det faktum att en betydande andel av de individer som kan komma ifråga för ett vistelseförbud är barn 15 – 17 år. Att i vissa fall elektroniskt övervaka barn som inte nödvändigtvis är dömda för något brott, samtidigt som de lagförs och hamnar i belastningsregistret om de överträder vistelseförbudet, torde vara en långtgående inskränkning i deras rättigheter även med beaktande av förbudets syfte.

Förvaltningen menar också att det varit önskvärt med ett mer uttalat och konkret fokus på samverkan mellan berörda myndigheter i syfte att stötta de barn som kan komma ifråga för ett vistelseförbud.

Yrkande

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), och Henrik Falk (C) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Yrkande

Annika Elmlund m.fl. (M) yrkade

1. Att delvis godkänner förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

Sverige befinner sig i en exceptionellt utsatt situation för närvarande med återkommande skottlossningar och sprängningar, som saknar motstycke i modern tid. Det finns inget annat land i EU som har så negativa siffror avseende skottlossningar och unga offer som Sverige.

Att vända den våldstrend, som nu pågår med uppgörelser mellan olika gäng, kräver mer långtgående åtgärder som vistelseförbud på vissa geografiskt angränsade platser. Ett vistelseförbud kan utgöra

ett komplement till övriga åtgärder för att hantera uppkommen situation. Vistelseförbud samt bättre möjligheter till samarbete mellan myndigheter ger ytterligare verktyg för polis och rättsvårdande myndigheter att få kontroll och kartläggning av dessa personer, liksom möjligheter att beslagta vapen och sprängämnen. Ett vistelseförbud är ingen påföljd för begånget brott utan en åtgärd, som kan förhindra, att fler ungdomar faller offer för den pågående våldstrenden. Tryggheten för alla ökar om impulsiva hämndlystna uppgörelser med skottlossningar som följd kan förhindras.

Yrkande

Gabriel Kroon (SD) yrkade

1. Att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen, med revideringar.
2. Att därutöver anföra följande:

Sid 2, stryka följande:

”Förvaltningen ställer sig dock tveksam till vissa delar av förslaget; bland annat synes den geografiska avgränsningen oklar och promemorian problematiserar inte i tillräcklig utsträckning det faktum att en betydande andel av de individer som kan komma ifråga för ett vistelseförbud är barn 15 – 17 år. Att i vissa fall elektroniskt övervaka barn som inte nödvändigtvis är dömda för något brott, samtidigt som de lagförs och hamnar i belastningsregistret om de överträder vistelseförbudet, torde vara en långtgående inskränkning i deras rättigheter även med beaktande av förbudets syfte.”

Sida 6, stryka följande:

”Förvaltningen menar också att promemorian inte i tillräcklig utsträckning problematiserar det faktum att ett vistelseförbud, som förslaget nu är utformat, sannolikt kommer innebära att barn 15 – 17 år kommer övervakas elektroniskt utan att nödvändigtvis vara dömda för något brott. Även utifrån lagens syfte att reducera tillfällena för oöverlagt och impulsivt våld mellan kriminella grupperingar torde det vara en både ingripande och långtgående åtgärd att elektroniskt övervaka barn utanför ramen för påföljdssystemet. Att barns rättigheter tas tillvara och att de behandlas med aktning för sin person gäller alla barn, även de som dragits in i kriminella grupperingar och begår brottsliga handlingar. Om barn främst betraktas som framtida brottslingar befästs snarare deras kriminella identitet och det är därför viktigt med en helhetssyn på barnet och dess omgivning.”

Sida 6, stryka följande:

”Däremot är det oklart om ett förbud förbundet med elektronisk övervakning innebär en alltför omfattande inskränkning och om det är försvarbart utifrån de mänskliga rättigheterna om rörelsefrihet”

Propositionsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Annika Elmlund m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Reservation

Gabriel Kroon (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Särskilt uttalande

Henrik Falk (C) lämnade ett särskilt uttalande:

Den grova organiserade brottsligheten i samhället är ett stort problem, och fler åtgärder måste prövas för att kuva den utveckling vi befinner oss i. Att införa vistelseförbud för redan dömda på allmän plats och vissa andra platser kan vara ett av flera sådana viktiga verktyg som behöver prövas. Förslaget tycks dock också omfatta personer som inte har dömts vilket är mer problematiskt. Beslut om vistelseförbud bör därför som regel underställas domstol.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/311-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Promemorian - Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser (Ds 2023:17)
- SOF 2023/311-1.1 Remiss - Promemorian - Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser (Ds 2023:17)

§ 8**Remiss av Delbetänkandet - Etablering för fler – jämställda möjligheter till integration (SOU 2023:24)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/798
SOF 2023/316

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat delbetänkandet Etablering för fler– jämställda möjligheter till integration, av utredningen om Förbättrad arbetsmarknadsetablering för utrikes födda kvinnor, till Socialnämnden för yttrande. Utredningens förslag syftar till att fler utrikes födda kvinnor ska ges bättre förutsättningar att etablera sig i arbets- och samhällslivet och därmed bli självförsörjande och få ökad egenmakt.

Ändringarna föreslås träda i kraft 2025-01-01.

Staden påverkas i och med ansvaret att ta emot nyanlända, dvs. personer som fått uppehållstillstånd.

Det blir möjligt för socialförvaltningens verksamhet, Intro Stockholm, att nå en större del av de nyanlända med samhällsinformation och introduktion för nyanlända vilket är positivt. Det kan komma att medföra ökade kostnader för att täcka en resursförstärkning vid Intro Stockholm, men samtidigt innebära minskade kostnader för stadsdelsförvaltningarna i form av minskat kompletterande försörjningsstöd. Om förslagen får de effekterna som de syftar till och fler kommer ut i arbete kan det även medföra minskade kostnader för ekonomiskt bistånd i ett längre perspektiv.

Förvaltningen ställer sig i stort positiv till utredningens förslag och bedömer liksom utredningen att föreslagna åtgärder kan bidra till att fler, framför allt kvinnor, kommer in i arbetslivet. Förvaltningen välkomnar ett mer flexibelt etableringsprogram, med tydligare individualisering och målstyrning utifrån individens situation och förutsättningar.

Förvaltningen föreslår att Socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/316-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Delbetänkandet - Etablering för fler - jämställda möjligheter till integration (SOU 2023:24)
- SOF 2023/316-1.2 Remiss - Delbetänkandet - Etablering för fler - jämställda möjligheter till integration (SOU 2023:24)

§ 9**Remiss av Promemorian - Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr Ks 2023/834
SOF 2023/333

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av Promemorian - Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn DS 2023:15.

Sammanfattning av ärendet

Promemorian - Fler verktyg i socialtjänsterna arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn handlar om socialtjänstens arbete med barn och om utökade möjligheter att inhämta och utbyta uppgifter inom socialtjänsten för att förebygga brott och stärka skyddet för barn.

Promemorian innefattar sex huvudområden:

1. om anmälningsskyldigheten vid kännedom om eller misstanke att ett barn far illa ska utökas till att omfatta fler myndigheter och yrkesgrupper än idag,
2. om det ska vara obligatoriskt för socialnämnder att återkoppla till den som omfattas av skyldigheten att göra en anmälan om oro för barn,
3. om socialnämndernas möjligheter att ta del av uppgifter ur misstanke- och belastningsregistren inom ramen för en barnavårdsutredning ska utvidgas,
4. om gallringsbestämmelserna i fråga om handlingar i barns personakter ska förlängas,
5. om möjligheterna till informationsutbyte mellan socialnämnder i olika kommuner behöver utvidgas i det brottsförebyggande arbetet med barn och unga,
6. samt behovet av att förbättra möjligheterna för socialnämnder att inhämta information vid utredning av barnets bästa när det gäller frågor om vårdnad om barn, barns boende och barns rätt till umgänge med den förälder som barnet inte bor hos.

Utredningen redogör även för och analyserar de författningsförslag som Socialstyrelsen lämnat i rapporten Att göra anmälningar som gäller barn sökbara - Rättsliga förutsättningar för personuppgiftsbehandling mot andra möjligheter att göra anmälningar om oro för barn sökbara, samt att göra jämförelser med andra nordiska länder i frågan om registrering av anmälningar om

oro för barn som inte leder till en utredning.

Socialförvaltningen i Stockholm Stad ställer sig positiv till utredningens förslag och hur dess utformning syftar till att förebygga brott och stärka skyddet för barn. Förslagen kommer delvis att inskränka det kommunala självstyret då det bl.a. föreslås att socialnämnderna ska återkoppla skriftligt vid inkommen anmälan om oro för barn, och inte som nu vara upp till socialnämnden att bedöma. Effekten av ett ska-krav kommer påverka socialsekreterares arbetssituation till det bättre genom att stärka samverkan med anmälningsskyldiga och öka tilliten till socialtjänsten. Förvaltningen saknar estimerade kostnader för kommunerna avseende personalresurser för den utökade administrationen, för implementeringen av nya arbetsätt samt utbildning som de angivna förslagen kommer att resultera i.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på kommunstyrelsens remiss av Promemorian - Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn, DS 2023:15.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Liberalerna anser att promemorian lyfter fram flertalet förtjänstfulla förslag. Införandet av nya arbetsätt kommer dock i många fall kräva att socialtjänsten får mer resurser. Det behövs en nationell satsning motsvarande den som skett angående polis- och rättsväsendet. Av den kommande statsbudgeten följer nu betydande budgetförstärkningar på socialtjänsten. Detta är mycket glädjande och det är viktigt att dessa hålls i över tid.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/333-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Promemorian - Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn
- SOF 2023/333-1.1 Remiss - Promemorian - Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn

§ 10**Remiss av En översyn av vissa frågor om offentliga biträden (Ds 2023:14)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/819
SOF 2023/322

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Genom beslut den 8 juli 2022 (Ju2022/02435) gav Regeringskansliet kammarrättsrådet i uppdrag att biträda Justitiedepartementet med att ta ställning till vissa frågor om offentliga biträden i syfte att stärka rättssäkerheten i migrationsprocessen. Genom beslut om tilläggsuppdrag den 7 mars 2023 utvidgades uppdraget till att även omfatta vissa frågor om tolkar och nämndemän.

Utredaren skulle bland annat

- ta ställning till om behörighetskraven för offentliga biträden i migrationsprocessen bör skärpas
- ta ställning till om Migrationsverket bör ha möjlighet att generellt hindra olämpliga ombud och biträden från att medverka i ärenden hos myndigheten
- ta ställning till om det genom skärpta regler om substitution eller på något annat sätt är möjligt att begränsa antalet uppdrag som ett offentligt biträde kan åta sig samtidigt
- ta ställning till behovet av ett utökat informationsutbyte mellan Migrationsverket, Polismyndigheten och migrationsdomstolarna av uppgifter med betydelse för kontroll av offentliga biträdens lämplighet
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Socialförvaltningen ställer sig bakom de ändringar och förslag som föreslås i promemorian.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/322-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av En översyn av vissa frågor om offentliga biträden (Ds 2023:14)
- SOF 2023/322-1.1 Remiss - En översyn av vissa frågor om offentliga biträden (Ds 2023:14)

§ 11**Remiss av Förstärkt skydd för den personliga integriteten - behovet av åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp samt omvändelseförsök**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/846
SOF 2023/357

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

I utredningen *Förstärkt skydd för den personliga integriteten – behovet av åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp samt omvändelseförsök* (SOU 2023:37) föreslås att det införs en ny straffbestämmelse om oskuldskontroll i fjärde kapitlet brottsbalken som innebär ett straffansvar för den som undersöker någon annans kvinnliga könsorgan i syfte att bedöma om personen är eller framstår som oskuld. Genom nya bestämmelser i lagen (1982:316) med förbud mot könsstympling av kvinnor föreslår utredningen att även oskuldsingrepp ska förbjudas. Vidare föreslås att i 31 a-31 §§ lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) även omfatta fall där det finns påtaglig risk för att någon under 18 år förs utomlands eller lämnar Sverige i syfte att genomgå ett oskuldsingrepp eller en oskuldskontroll. Med hänsyn till straffskalorna och de straff som döms ut för äktenskapstvång och barnäktenskapsbrott enligt 4 kap. § 4 c brottsbalken (1962:700) motiveras en kriminalisering av underlåtenhet att avslöja dem enligt utredningen.

Sammanfattningsvis ställer sig förvaltningen positiv till utredningens förslag som innebär en ökad kriminalisering av hedersrelaterat våld och förtryck. Socialstyrelsens framtagna bedömningsstöd ses betydelsefullt i socialtjänstens arbete för att i ett tidigt skede upptäcka flickor och kvinnor som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Förvaltningen ser behov av ett tydliggörande i ansvaret kring lansering, utbildning, implementering och uppföljning av framtaget bedömningsstöd.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V) och Magnus Runsten (MP) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jan Jönsson (L), Annika Elmlund m.fl. (M) och Henrik Falk (C) med instämmande av Gabriel Kroon (SD), yrkade

1. Att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

Omvändelseterapi är behandling som utgår från det falska antagandet att man kan "botas" från den sexuella läggning man föds med. Det innefattar ofta påtryckningar och tvång för att personen inte längre ska identifiera sig som hbtqi+-person eller ge uttryck för den delen av sin identitet.

En kartläggning som genomfördes av MUCF visade att nästan var femte hbtqi+-ungdom har blivit utsatt för någon form av påtryckning för att inte leva ut sin sexualitet eller könsidentitet, samt att 5 procent av hbtqi+-ungdomarna har blivit utsatta för omvändelseförsök.[1]

Att unga utsätts för "omvändelseterapi" kan aldrig accepteras. Det handlar om ovetenskaplig terapi som riskerar att skapa livslånga psykiska problem. Vi menar att en skarpare lagstiftning, som kriminaliserar omvändelseförsök, för att skydda barn och unga är helt nödvändig.

I utredningen argumenteras att det inte behövs ett skarpare förslag till lagstiftning för att nuvarande lagstiftning redan täcker omvändelseterapi. Vi menar att i sådant fall behöver omvändelsepåtryckningar mot hbtqi+-personer räknas som särskilt försvårande omständigheter.

Det är mycket bra att utredningen föreslår ett förbud mot oskuldsoperationer. Utredningen landar dock i slutsatsen oskuldsintyg inte bör förbjudas och anför aspekter som bör beaktas. Vi vill i detta sammanhang lyfta fram att oskuldskontroller uppenbart strider mot kravet på vetenskap och beprövad erfarenhet som ställs på hälso- och sjukvårdspersonal i 6 kap 1 § patientsäkerhetslagen, dessutom bidrar fenomenet till att upprätthålla hedersförtryck.

[1] Unga hbtq-personers utsatthet för omvändelseförsök i Sverige (mucf.se)

Propositionsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Jan Jönsson (L), Annika Elmlund m.fl. (M), Henrik Falk (C) och Gabriel Kroon (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna gemensamma yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/357-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Förstärkt skydd för den personliga integriteten - behovet av åtgärder mot oskuldskontroller
- SOF 2023/357-1.1 SOU 2023:37 Förstärkt skydd för den personliga integriteten - behovet av åtgärder mot oskuldskontroller -oskuldsintyg och oskuldsingrepp samt omvändelseförsök

§ 12

Tertialrapport 2 2023 för socialnämnden

SOF 2023/317

Beslut

1. Socialnämnden godkänner tertialrapport 2, inklusive bilagor, per den 31 augusti 2023 med prognos för 2023
2. Socialnämnden ansöker hos kommunstyrelsen om omslutningsförändringar om 25,0 mnkr avseende kompetensutvecklingsatsningen LSS
3. Socialnämnden ger förvaltningsdirektören uppdrag att fördela förstärkta medel till polissamverkan och sociala insatsgrupper
4. Socialnämnden lämnar tjänsteutlåtandet med tillhörande bilagor till kommunstyrelsen
5. Paragrafen justeras omedelbart

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden och övriga nämnder och bolag i Stockholms stad gör årligen en sammanställning och analys av nämndens prognos utifrån perioden januari till och med augusti, mot budget och verksamhetens mål. Tertialrapport 2 utgör stadens delårsbokslut.

Socialnämnden följer upp prognoser som bidrar till måluppfyllelse för kommunfullmäktiges inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

Respektive nämnd beslutar om tertialrapport 2 i slutet av september, därefter går stadens samlade rapport till kommunfullmäktige och fastställs i november.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Förvaltningen lyfter genomgående fram i tertialrapporten att arbetet kring omhändertagna barns situation fungerar bra. Vi ser dock inte att detta framgår i resultat. Bland annat är det tydligt att överföringen av information från institutioner och HVB-hem till stadens eget ESS-gymnasium i många fall fallerar med skolmisslyckanden som följd. Vi menar att det krävs mycket större

ambitioner för att förbättra behandlingsresultaten för barn och unga som Stockholm placerat på grund av allvarlig kriminalitet. Exempelvis är det enligt Socialstyrelsen bara 23 procent av placerade unga i Stockholm som vid 20 års ålder avslutat treårigt gymnasium, jämfört med 78 procent för ej placerade unga. De dåliga skolresultaten gör dem till högriskindivider för fortsatt kriminell utveckling.

Liberalerna har därför föreslagit att de omhändertagna barnen måste få vara ett särskilt fokus i stadens strategi för att förebygga barns och ungas kriminalitet. Det handlar om att säkerställa tillräckligt stöd i skolgången både under och efter behandlingstiden för att de unga ska få förutsättningar till något annat än en kriminell livsstil. De omhändertagna barnens skolresultat, hälsa och tandstatus behöver följas upp systematiskt så att socialtjänsten ser att insatserna får rätt effekt.

Antalet upptäckta barn i arbetet mot sexhandel är fyra stycken under året. Med tanke på att flera organisationer såväl som socialtjänsten själv och polisen varnat för att fenomenet med sexköp av barn snarare ökat senaste åren är det bekymmersamt att så få upptäckts. Här behöver ambitionerna från föregående mandatperiod upprätthållas av majoriteten.

Av tertiärrapporten framgår att antal nya ärenden och konsultativa samtal på Origo fortsatt att minska. Minskningen tros bero på att det är fler yrkesverksamma i länet som har fått kunskapshöjande insatser från Origo och därmed kan ta ärenden direkt på hemmaplan. Vi vill istället lyfta fram hypotesen att minskningen snarare kan bero på mindre uppmärksamhet för hedersfrågorna, vilket är oroande.

Det är ett stort problem att majoriteten motarbetar privata aktörer inom LSS. Problemet är inte primärt att det saknas kommunala alternativ att välja bland, utan att många privata aktörer ser ut att hoppa ur LOV-systemet helt och hållet med anledning av de låga ersättningsnivåerna. Dessutom riskerar ersättningarna bli ännu lägre för många mindre aktörer när ersättningssystemet nu arbetas om. Liberalerna är för en mångfald av aktörer, både kommunala, idéburna och fristående, men då krävs bättre förutsättningar för aktörerna att ge omsorg med kvalitet.

Under Liberalernas tid vid makten i Stockholms stad inleddes ett paradigmskifte där socialtjänsten började flytta in i skolmiljön och barnens skolgång och skolresultat lyftes som viktig framgångsfaktor i socialtjänstens arbete. På detta område har vi nu fått signaler om att socialtjänst och polis inte samarbetar i tillräckligt hög utsträckning med låg- och mellanstadieskolor i särskilt utsatta områden, trots betydelsen av att komma in särskilt tidigt när elever

i dessa områden riskerar att i låg ålder rekryteras till kriminella gäng. Detta är oroväckande eftersom insatser för att nå bästa effekt behöver komma in så tidigt som möjligt.

Förskolan har en viktig funktion i det förebyggande arbetet, bland annat genom att uppmärksamma barn som riskerar att fara illa eller har behov av särskilt stöd. Vi noterar att det fortsätter komma för få orosanmälningar från förskolorna. Ju tidigare socialtjänsten kan uppmärksammas på barn som far illa genom orosanmälningar desto tidigare kan insatser sättas in.

Särskilt uttalande

Annika Elmlund m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

Förebyggande arbete

Moderaterna kan konstatera att socialförvaltningen levererar en hög måluppfyllelse i tertiärrapport 2 och att flera utvecklingsområden visar fina resultat. Vår omvärld skapar just nu de allra svåraste förutsättningar för såväl socialtjänst som polis och skola. För socialtjänsten slår det näst intill på samtliga verksamhetsområden som man ansvarar för; indirekta effekter av flykting/asylsökande, bostadsbrist, inflation, räntehöjningar och ökade boendekostnader, stor införsel av vapen och narkotika liksom gängvåld och skottlossningar. Det råder samtidigt stora svårigheter att anpassa ansvariga myndigheters organisationer efter det ”nya samhälle” som visar sig och att försöka åstadkomma samverkan så att man kan nå brett och samtidigt snabbt är avgörande för att vända utvecklingen.

Moderaterna ser med stor oro på utvecklingen i Stockholm just nu. Antalet unga som rekryteras till gängkriminalitet och antalet skjutningar som sker i Stockholm når nya nivåer varje dag. Den exceptionella situationen ställer höga krav på både politiker och tjänstepersoner att arbeta på nya sätt. Moderaterna har tidigare under året föreslagit en ambitionshöjning inom det förebyggande arbetet. Det förebyggande arbetet riktat mot barn och unga är avgörande för att stoppa de kriminella nätverkens tillväxt. Moderaterna vill att hembesöksprogrammen där socialtjänst i delar av Stockholm kommer hem till förstagångsföräldrar ska byggas ut och även gälla hembesök när föräldrar får sitt andra och tredje barn. Redan på BVC ska familjer få ett första möte med socialtjänsten genom så kallade familjecentraler och socialtjänstens samverkan med friskolor på både förskole- och grundskolenivå behöver intensifieras.

Ofta kommer socialtjänsten in i svåra situationer väldigt sent i dag. Men finns det förtroendet uppbyggt blir det mycket lättare för socialtjänsten att komma in om det händer något i en familj. Arbetet

mot att förebygga och stoppa desinformationskampanjer i hela staden är ett centralt arbete som behöver bedrivas kontinuerligt. Vi vill också reformera socialtjänstens föräldrastödsprogram för att bättre möta dagens utmaningar samt skapa en pilotgrupp av socialsekreterare som kan arbeta i hemmiljö.

Skolnärvaro

För att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet behöver skola och socialtjänst tillsammans bidra till att öka skolnärvaron. Metoder och arbetssätt behöver fortsätta utvecklas och vi vill gärna ta del av hur arbetet går runt om i staden och utvärderingen av de insatser som görs. I stadens arbete med brottsprevention är det av vikt att ställa sig frågan vad som kan utvecklas alternativt vad som bör avvecklas till förmån för nya alternativ. Stadsdelarnas brottsförebyggande arbete och socialtjänstens förebyggande arbete med ungdomar behöver samverka och stadsdelens föreningsliv ska kunna inkluderas i arbetet.

IGOR

Våld av en nära anhörig är en av de mest traumatiska upplevelserna som en människa kan utsättas för. Trots flera insatser över tid är relationsvåld fortfarande en av vår tids stora samhällsutmaningar och mörkertalet är enormt. Idag finns ett framgångsrikt samarbete mellan Polisen och socialtjänsten i Stockholm som räddar liv, men som riskerar att försvinna om inte vänsterstyret prioriterar frågan.

Projektet IGOR (I Gemensam Organisation mot Relationsvåld) har bedrivits under två år på Södermalm i Stockholm mellan Polisen och socialtjänsten och har utvärderats med mycket framgångsrika resultat. Våldsutsatta kvinnor har fått stöd i en utsträckning som helt saknar motsycke. Många av de kvinnor som har kommit i kontakt med IGOR uttrycker tacksamhet för att ha livet i behåll. IGORs framgångar är tydliga då 50 procent av kvinnorna som utsattes för våld på Södermalm fick öppenvårdsbehandling under 2022. Motsvarande siffra för Norrmalm var 16 procent. Samma år erbjöds 106 kvinnor på Södermalm stöd och behandling. Fler än på Östermalm, Norrmalm och Kungsholmen tillsammans. Det är dessutom cirka 200 barn som berörts av IGORs arbete, barn som ges möjlighet till en uppväxt fri från våld. Resultaten talar för sig själva.

Att Polisen vill att IGORs arbetssätt når fler är välkommet men kommer inte att hjälpa om kommunen inte uttrycker en vilja att sprida arbetssättet till resten av Stockholm. Konsekvensen av politisk tystnad kommer bli att kvinnor och barn som bor i fel stadsdel riskerar att stå utan den bästa hjälp som kan erbjudas.

Tryggt stadsrum

Under de kommande åren behöver trygghetsarbetet lyftas upp än högre på agendan. Förebyggande arbete i kombination med ett nära samarbete med polisen, ett fortsatt utbyggd platssamverkan och ett nära samarbete i med civilsamhället är avgörande faktorer för att våra invånare ska känna sig trygga. Vi behöver ha ett särskilt fokus på unga under kvällar och helger och eftersom ungdomar rör sig över hela staden behöver arbetssätten fortsätta stärkas över stadsdelsgränserna och möjligheten att involvera SL ses över. Ordningsvakterna kan utgöra en tidig signal till socialtjänsten om ungdomar på glid, vilket är mycket värdefullt för socialtjänstens fortsatta arbete. Vi ska därför inte minska antalet ordningsvakter som vänsterstyret nu gjort, utan se till att öka antalet på de platser som behövs.

Levande stad

Stockholm ska vara en levande stad där rummen mellan husen fylls av ett rikt stadsliv. En viktig del i att åstadkomma detta är en restaurangnäring som kan erbjuda ett varierat utbud av mat, umgänge och dryckesservering. Stadens hantering av serveringstillstånd är därför ett kraftfullt redskap för att stimulera stadslivets utveckling och verka för att alkoholserving sker under seriösa och kontrollerade former. Moderaterna reflekterar över att många tolkningar i Socialnämndens tillståndsutskott tenderar att drabba enskilda näringsidkare mycket hårt och ibland inte har föregåtts av några varningar. För oss är det av största vikt att stadens tillståndsverksamhet dels säkerställer en ansvarsfull alkoholpolitik och dels håller de störningar för andra som nöjeslivet medför inom rimliga nivåer.

Medarbetare och chefer

Vår personal är den viktigaste resurs vi har i staden. Att vara ett attraktiv arbetsgivare som erbjuder utvecklingsmöjligheter, kompetensutveckling och bedriver en stark feedbackkultur är viktigt för att både locka och behålla medarbetare och chefer. Inom de personalgrupper där kunskaperna i svenska språket är för svaga behöver den stärkas för att alla medarbetare ska komma till sin rätt. Kontinuerlig fortbildning och handledning behöver ske regelbundet, framförallt riktad till nytexaminerad personal.

Särskilt uttalande

Henrik Falk (C) lämnade ett särskilt uttalande:

Centerpartiet har i sin budget för 2023 presenterat ett antal satsningar för att möta de utmaningar vi ser i staden. En sådan är hur vi kan stärka upp staden preventiva arbete för att se till att färre barn och unga fastnar i problematiska miljöer som i slutändan resulterar i utanförskap och kriminalitet. Ett av stadens verktyg i

detta arbete är den familjerådgivning som både erbjuds genom upphandling i privat regi genom LOV samt den som bedrivs i egen regi. Samtidigt måste vi som politiker se till att de skattemedel vi förfogar över nyttjas så effektivt så som möjligt givet det ekonomiska läge som staden och många andra kommuner nu står inför. Ett skäl till att familjerådgivningen i egen regi gått med underskott uppges vara de färre besök som gjorts av stadens invånare i förhållande till verksamheten. Vi hade därför önskat se en längre prognostisering avseende familjerådgivningen och att lägga en större tyngdpunkt i den verksamhet som bedrivs enligt LOV. Det är viktigt att den verksamhet som erbjuds följer invånarnas behov och att utbudet anpassas därefter.

Även när det kommer till Origo anges att antalet ärenden fortsätter att minska. Här lyfts bland annat de utbildningsinsatser som Origo företar i förhållande till annan verksamhet som ett viktigt skäl till att så sker. Samtidigt tror vi att det finns skäl att anta att ett minskat fokus avseende hedervåld och förtryck från den politiska majoriteten samt från stadsdelsnämnderna, vilket reflekteras i nedläggningen av b.la Krutons verksamhet. Det är av yttersta vikt att informations- och utbildningsinsatser fortsätter för att öka medvetenheten kring samt tillgängligheten av stöd och hjälp vid hedersrelaterat våld och förtryck i hela staden. Också här har Centerpartiet en mängd olika förslag i budget 2023 för hur arbetet i staden mot hedersrelaterat våld och förtryck kan utvecklas.

Vidare anser vi att arbetet mot hemlöshet behöver stärkas i ett helhetsperspektiv. När de insatser som finns i staden inte kommer de mest utsatta tillgodo behöver ytterligare åtgärder genomföras för att antalet barnfamiljer som lever under osäkra bostadsförhållanden inte ska bli fler, och för att antalet kvinnor som anger relationsvåld som orsak till att dom lever i hemlöshet ska minska, inte öka nästa år. Samarbetet med stadsdelarna är härvid av ytterst stor vikt.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/317-2 Tjänsteutlåtande - Tertialrapport 2 2023 för socialnämnden
- SOF 2023/317-2.1 Bilaga -Tertialrapport 2 2023 för socialnämnden
- SOF 2023/317-2.2 Bilaga 1 - Blanketter_SoN T2 2023
- SOF 2023/317-2.3 Bilaga 2 - Balansräkning T2 2023
- SOF 2023/317-2.4 Bilaga 3 - Resultaträkning T2 2023
- SOF 2023/317-2.5 Bilaga 4 - Ekonomisk avvikelsebilaga

§ 13**Utredning av hinder för våldsutsatta att få förtur till bostad**

SOF 2023/59

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på uppdraget att utreda hinder för våldsutsatta att få förtur till bostad.
2. Socialnämnden i samverkan med stadsdelsnämnderna och Bostadsförmedlingen AB ges i uppdrag att utreda omfattning och sammansättning av målgruppen våldsutsatta personer både bland dem som berörs av tvåårsregeln och i de fall där skuldsättning utgör primärt hinder för anskaffande av stadigvarande bostad.
3. Att socialnämnden ges i uppdrag att ta fram en stadsövergripande processbeskrivning av stöd i bostadssökande till våldsutsatta i syfte att säkerställa att våldsutsatta personer i staden erbjuds ett effektivt och likvärdigt stöd.
4. Socialnämnden uppdras att under kommande år följa utvecklingen av antal ansökningar och beslut om förtur till våldsutsatta.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har i dialog med Bostadsförmedlingen utrett hinder för våldsutsatta att få förtur till bostad. Utredningen har visat på ett antal hinder som kan betecknas som avsedda hinder, relaterade till gällande regelverk för förtur och Bostadsförmedlingens uppdrag samt oönskade hinder för förtur som bygger på missförstånd mellan socialtjänsten och Bostadsförmedlingen kring tillämpning av gällande regelverk. I ärendet har flera exempel visat på behovet av att den ömsesidiga förståelsen av Bostadsförmedlingens och socialtjänstens respektive uppdrag behöver bli bättre och att kontakten i enskilda ärenden måste intensifieras. Förvaltningen konstaterar avslutningsvis att det pågår intressant utvecklingsarbete inom socialtjänsten i syfte att långsiktigt stärka och utveckla arbetet med att erbjuda våldsutsatta personer hjälp med att ordna stadigvarande boende, att det stöd i bostadssökande som erbjuds våldsutsatta personer behöver vara effektivt och likvärdigt samt att det behövs mer kunskap om målgruppen våldsutsatta personer där skuldsättning utgör primärt hinder för anskaffande av stadigvarande bostad.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Annika Elmlund m.fl. (M), Henrik Falk (C) och Gabriel Kroon (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jan Jönsson (L) yrkade

1. Att hemställa till kommunstyrelsen om att flytta förtursverksamheten till socialnämnden.
2. Att anpassa förturskriterierna så att de ligger i linje med socialtjänstens uppdrag att tillförsäkra långsiktiga bostadsbehov för våldsutsatta

Av utredningen kan man konstatera att många våldsutsatta inte får förtur därför att socialtjänsten är duktiga på att vidta akuta skyddsåtgärder, så när de våldsutsatta kvinnorna väl ansöker om förtur anser förturssenheten att det inte finns ett akut behov längre. Liberalerna vill påtala att detta inte är i enlighet med lagens intentioner. Därför borde förturen gå till de som har ett varaktigt skyddsbehov, inte bara ett akut skyddsbehov, samt inkludera dimensionen om kvinnan varit utsatt för ekonomiskt våld.

Vi vill förändra förturskriteriet så att det ligger i linje med uppdraget socialtjänsten har att tillförsäkra långsiktigt behov enligt allmänna råd till 6 kap. 1 § HSLF-FS 2022:39. Där framgår att socialtjänsten bör erbjuda våldsutsatta personer stöd och hjälp att ordna stadigvarande boende. Boendet kan antingen vara i hemkommunen eller i en annan kommun beroende på situation. Av 5 kap. 11 § andra stycket SoL framgår också att Socialnämnden har ett generellt ansvar för brottsoffer, och ska särskilt beakta kvinnor och barn som utsatts för våld eller andra övergrepp.

Liberalerna vill enligt vår budget för 2023 slutligen att Socialnämnden ska överta ansvaret för bostadsförturer från Bostadsförmedlingen. Syftet är att bättre tillvarata de sociala aspekterna i förtursärenden samt förbättra samarbetet med stadsdelsnämnderna.

Propositionsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Jan Jönsson (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Särskilt uttalande

Henrik Falk (C) lämnade ett särskilt uttalande:

Det är positivt att Socialförvaltningen och Bostadsförmedlingen i dialog med Bostadsförmedlingen har utrett hinder för våldsutsatta att få förtur till bostad. Det är välkommet att avsedda hinder har identifierats, och vad som ändå måste vara oidentifierade hinder likaså. Som att Bostadsförmedlingen tycks ha en snävare definition av förturer än vad uppdraget ger uttryck för, men också det som framkommer om att det tycks ligga en våldsutsatt till lags att exempelvis Relationsvåldscentrum, RVC, prövat insatser innan man ansöker om förtur.

I ett fortsatt arbete och en processbeskrivning är det viktigt att också inkludera SHIS mellanboende för personer utsatta för relationsvåld i arbetet och det arbete som SHIS bedriver för att stärka människors egna möjligheter att ordna en egen bostad. Att Bostadsförmedlingen och Socialförvaltningen behöver arbeta närmare varandra är också uppenbart och kunskapshöjande åtgärder bör införas på Bostadsförmedlingen om socialtjänstens arbetsätt och utgångspunkter såväl som en ökad förståelse för ekonomiskt våld också är vanligt som metod i nära relation. Därtill behöver förturskriterierna ligga i linje med socialtjänstens uppdrag att tillförsäkra långsiktiga bostadsbehov för våldsutsatta.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/59-1 Tjänsteutlåtande - Utredning våldsutsatta och boende och förtur

§ 14**Barnfamiljer med socialtjänstkontakt i Stockholms stad som lever under osäkra boendeförhållanden 2023**

Redovisning av kartläggning från mars 2023

SOF 2023/128

Beslut

1. Socialnämnden godkänner rapporten om barnfamiljer med socialtjänstkontakt i Stockholms stad som lever under osäkra boendeförhållanden.
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till stadsdelsnämnderna, bostadsbolagen, SHIS och bostadsförmedlingen för kännedom.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen har sedan 2004 vartannat år genomfört kartläggningar av barnfamiljer som saknar permanent bostad och som har kontakt med någon av stadens enheter inom socialtjänsten. Kartläggningen ger en översiktssbild av antalet barnfamiljer med socialtjänstkontakt som lever i osäkra boendeförhållanden som rapporterats in till socialförvaltningen under mars månad 2023. Totalt 387 barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden har rapporterats in 2023, vilket är en minskning med 46 barnfamiljer sedan 2021. Andelen barnfamiljer i förhållandevis stadigvarande boendelösningar ligger på en fortsatt hög nivå, då 72 procent av samtliga kartlagda barnfamiljer uppgetts bo i mer stadigvarande boendelösningar.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/128-1 Tjänsteutlåtande - Barnfamiljer med socialtjänstkontakt i Stockholms stad som lever under osäkra boendeförhållanden 2023
- SOF 2023/128-1.1 Rapport Barnfamiljer med socialtjänstkontakt i Stockholms stad som lever under osäkra boendeförhållanden 2023

§ 15**Skrivelse angående utbetalningar av ekonomiskt bistånd i Stockholm för svartkontrakt, brevlådeadresser, s.k. madrassboende m.m. och stadens brottsförebyggande arbete**

Svar på skrivelse från Moderaterna
SOF 2023/232

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Andréa Hedin m.fl. (M) har i en skrivelse till socialnämnden framfört ett antal frågor rörande utbetalningar av ekonomiskt bistånd i Stockholm för svartkontrakt, brevlådeadresser, s.k. madrassboende m.m. och stadens brottsförebyggande arbete. Bland annat ställs frågor om antal hushåll med ovanstående boendeformer samt frågor om stadens arbete med olika boendeformer och felaktigheter i folkbokföring. Vidare ställs frågor avseende konsekvenserna för socialtjänsten i Stockholm med anledning av Högsta förvaltningsdomstolens (HFD) vägledande dom som innebär att kommuner inte kan neka ekonomiskt bistånd för otillåtna kontrakt.

Förvaltningen kan inte svara på frågan om hur många av stadens biståndssökande som innehar ett olovligt andrahandskontrakt eller annan typ av boende som exempelvis så kallade brevlådeadresser eller madrassboenden, detta då boendeform inte registreras i samband med beslut om ekonomiskt bistånd. Vidare redogör förvaltningen om socialtjänstens arbete vad gäller att utreda den enskildes rätt till ekonomiskt bistånd för boendekostnader samt vilka rutiner som finns för att kontrollera att den enskilde bor på adressen som han eller hon uppger samt att hyran som anges är skälig. Stadens riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd, som varit gällande sedan 2017, stödjer inte arbetssättet att neka någon bistånd till boendekostnad vid olovligt andrahandskontrakt. Den nya rättspraxisen från HFD förändrar därmed inga arbetssätt eller bedömningar i handläggningen av ekonomiskt bistånd till boendekostnader i stadens socialtjänst.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/232-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse angående utbetalningar av ekonomiskt bistånd i Stockholm för svartkontrakt, brevlådeadresser, s.k. madrassboende m.m. och stadens brottsförebyggande arbete

- SOF 2023/232-1 Skrivelse angående utbetalningar av ekonomiskt bistånd i Stockholm för svartkontrakt, brevlådeadresser, s.k. madrassboende m.m. och stadens brottsförebyggande arbete

§ 16**Skrivelse angående felaktiga utbetalningar och bidragsbrott**

Svar på skrivelse från Moderaterna

SOF 2023/233

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Andrea Hedin m.fl. (M) har i en skrivelse till socialnämnden framfört ett antal frågor rörande arbetet med felaktiga utbetalningar och bidragsbrott. I skrivelsen ställs frågor kring återkravsbeloppet som motsvarar 0,8 procent av det totalt utbetalda ekonomiska biståndet samt den vanligaste avslutsorsaken av FUT-ärenden som är "Eftergift 3-årsgräns".

I ärendet redogör förvaltningen för hur återkravsbeloppet står sig i Malmö stad och Göteborgs stad jämfört med Stockholms stad samt vilka åtgärder tas för att minska antalet FUT-ärenden som avslutas på grund av att tre år har passerat sedan felaktigheten inträffat.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/233-3 Tjänstutlåtande - Skrivelse angående felaktiga utbetalningar och bidragsbrott
- SOF 2023/233-1 Skrivelse angående felaktiga utbetalningar och bidragsbrott

§ 17**Skrivelse angående stadens budget- och skuldrådgivning**

Svar på skrivelse från Moderaterna

SOF 2023/272

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Annika Elmlund m.fl. (M) har i en skrivelse till socialnämnden framfört frågor rörande budget- och skuldrådgivningen i Stockholms stad. Frågorna handlar om stadens förebyggande arbete mot överskuldsättning och rör bland annat i vilken utsträckning budget- och skuldrådgivare har kännedom om lokala avvikelser i olika stadsdelar kring orsaker till skuldsättning.

Förvaltningen instämmer med författarna till skrivelsen om att det är viktigt att det sker ett förebyggande arbete i syfte att förhindra framtida problem med skulder. Verksamhetssystemet för budget- och skuldrådgivning stödjer inte framtagandet av aggregerad statistik kring orsaker till skuldsättning eller typ av skuldsättning, varken stadsdelsvis eller stadsövergripande. Detta försvårar möjligheten att genom statistik få en bra bild över de lokala behoven. Trots avsaknad av statistik bedrivs ett förebyggande och utåtriktat arbete i stadsdelsförvaltningarna som grundar sig i både de lokala behov som verksamheterna uppmärksammar samt de riskfaktorer som är kända genom nationell statistik och forskning.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/272-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse angående stadens budget- och skuldrådgivning
- SOF 2023/272-1 Skrivelse angående stadens budget- och skuldrådgivning

§ 18**Resa i tjänsten till MST Network Partner Conference,
Atlanta, USA 21-27 oktober 2023**

SOF 2023/413

Beslut

1. Socialnämnden godkänner att medarbetarna vid Framtid Stockholm, Emma Ulfsdotter Ljunggren, projektledare/Programchef MST Sverige och Anders Öhman, MST Expert genomför en resa 21-27 oktober 2023 för att delta i MST Network Partner Conference i Atlanta USA.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet avser godkännande av resa till MST Network Partner Conference, Atlanta USA 2023-10-21 -2023-10-27. Konferensen ingår i avtalet mellan MST Services och MST Sverige, Socialförvaltningen som en del i utvecklandet av Network partnerskapet samt vidareutbildning till MST Experter.

Resan avser MST Sveriges två medarbetare vid Framtid Stockholm, Emma Ulfsdotter Ljunggren, projektledare/Programchef MST Sverige och Anders Öhman, MST Expert.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/413-1 Tjänsteutlåtande - Resa i tjänsten till MST Network Partner Conference, Atlanta USA 21-27 oktober 2023

§ 19**Anmälningar för kännedom****Beslut**

1. Socialnämnden lägger anmälningsärendet till handlingarna.

Anmälda handlingar

- Expediering av kommunfullmäktiges beslut 4 september 2023 § 16 - Motion om att Stockholms stad ska ingå i Kompotten (1/3)
- Expediering av kommunfullmäktiges beslut 4 september 2023 § 18 - Motion om utvärdering av fältassistenter (1/3)
- Expediering av kommunfullmäktiges beslut 4 september 2023 § 19 - Motion om utfallsmått i den sociala omsorgen (1/3)
- Kontrollrapport, livsmedelskontroll, Stödboende Lönnen
- Kontrollrapport, livsmedelskontroll, Gamlebo

§ 20
Anmälan av protokoll och samverkan
SOF 2023/18

Beslut

1. Socialnämnden lägger anmälningsärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/18-32 Protokoll från Individutskottet 2023-08-29
- SOF 2023/18-34 Protokoll från tillståndsutskottet 2023-09-13
- SOF 2023/18-36 Protokoll från förvaltningsgruppen 2023-09-20
- SOF 2023/18-38 Protokoll från funktionshinderrådet 2023-09-21

§ 21
Delegationsbeslut
SOF 2023/19**Beslut**

1. Socialnämnden lägger delegationsbesluten till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/19-8 Anmälan av delegationsbeslut september 2023

§ 22
Övrigt

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden hade inga övriga frågor.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Jan Oskar, Jönsson	2023-09-29
Carl Magnus, Hillborg	2023-09-29
Johan Alexander Emanuel, Ojanne	2023-09-29